

Theo FiinRatings, chất lượng tín dụng của các ngân hàng có sự phân hóa mạnh

06:27 03/02/2023

FiinRatings dự kiến năm 2023, biên lãi thuần của các ngân hàng có khả năng bị thu hẹp khi lãi suất huy động tăng mạnh hơn lãi suất cho vay.

Báo cáo "Nhìn lại 2022 và triển vọng thị trường vốn 2023" của FiinRatings vừa công bố đã nhận định, chất lượng các khoản lãi và phí phải thu đáng báo động ở nhóm ngân hàng có chất lượng tín dụng thấp...

Biểu đồ 9: Một số chỉ tiêu của các ngân hàng thương mại tại ngày 30/9/2022 theo nhóm điểm XHTN sơ bộ của FiinRatings

	Tỷ lệ nợ xấu điều chỉnh	Tỷ lệ bao phủ nợ xấu	Vốn cấp 1/ Tổng tài sản	NIM (TTM)	Số ngày lãi và phí phải thu (TTM)	ROA (TTM)
Nhóm [aa]	0,9%	186,4%	10,3%	4,9%	30,0	0,7%
Nhóm [a]	1,5%	93,7%	8,9%	3,8%	37,3	0,4%
Nhóm [bbb]	2,1%	65,3%	7,7%	3,1%	69,8	0,2%
Nhóm [bb] và thấp hơn	12,5%	26,0%	6,4%	1,9%	253,3	0,0%

Nguồn: FiinRatings. Mỗi chỉ tiêu của từng nhóm được tính theo giá trị trung vị chỉ tiêu của các ngân hàng trong nhóm.

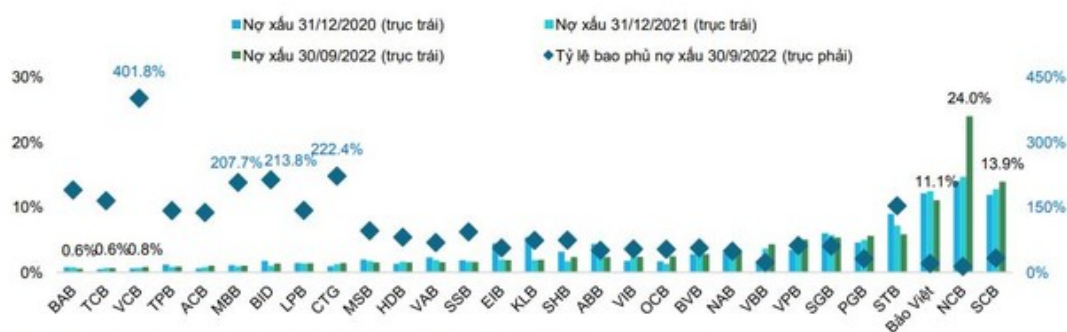
Theo FiinRatings, chất lượng tín dụng của các ngân hàng có sự phân hóa mạnh. Ảnh internet.

Theo FiinRatings, sau khi thời gian cơ cấu thời hạn trả nợ cho khách hàng chịu ảnh hưởng bởi dịch Covid-19 theo Thông tư 14/2021/TT-NHNN kết thúc (30/06/2022), các ngân hàng bắt đầu đối mặt với nguy cơ gia tăng các khoản nợ xấu. Tỷ lệ nợ xấu điều chỉnh (nợ xấu nội bảng và trái phiếu đặc biệt do VAMC phát hành) tại thời điểm 30/09/2022 của toàn ngành là khoảng 2,6%, tăng nhẹ so với mức 2,5% hồi đầu năm. Nhiều ngân hàng lớn cũng tăng nhẹ tỷ lệ nợ xấu từ 0,1 - 0,3 điểm phần trăm.

Trung bình, các ngân hàng có vòng quay khoản lãi và phí phải thu khoảng 30 đến 60 ngày. Tuy nhiên, một số ngân hàng có các khoản lãi và phí phải thu chiếm tỷ trọng tương đối lớn trong tổng tài sản, trong khi vòng quay lại rất dài (lên tới hơn 250 ngày) trong suốt nhiều năm liền.

Báo cáo của FiinRatings ghi rõ: “Đây là dấu hiệu cho thấy các khoản phải thu này tiềm ẩn nhiều nguy cơ trở thành nợ khó đòi và các số liệu kế toán chưa phản ánh chính xác chất lượng tài sản của ngân hàng”.

Biểu đồ 8: Tỷ lệ nợ xấu điều chỉnh và tỷ lệ bao phủ nợ xấu của các NHTM

Nguồn: FiinRatings. Số liệu của SCB được lấy tại thời điểm 30/6/2022.

Theo FiinRatings, chất lượng tín dụng của các ngân hàng có sự phân hóa mạnh. Ảnh internet.

“Chúng tôi cho rằng, các ngân hàng có tỷ lệ bao phủ nợ xấu cao sẽ có khả năng chống chọi tốt hơn trong điều kiện thị trường bất lợi như nợ xấu tăng từ tín dụng bất động sản, trái phiếu doanh nghiệp hay biên lãi thuần bị ảnh hưởng”, Báo cáo nhận định.

FiinRatings nhận định, lãi suất tăng, biến động tỷ giá, sự sụt giảm mạnh của các chỉ số chứng khoán và tình trạng “đóng băng” của thị trường trái phiếu doanh nghiệp đã ảnh hưởng tiêu cực đến hoạt động kinh doanh, đầu tư chứng khoán của các ngân hàng. Nhiều ngân hàng ghi nhận lỗ từ hoạt động mua bán chứng khoán kinh doanh, chứng khoán đầu tư, đồng thời giảm tỷ trọng các loại chứng khoán trong tổng tài sản.

Đặc biệt, danh mục trái phiếu doanh nghiệp của một số ngân hàng đang tiềm ẩn rủi ro tín dụng khi thị trường đã xuất hiện một số trường hợp chậm trả lãi và gốc trái phiếu. Mặc dù chỉ chiếm khoảng 2,2% tổng tài sản sinh lời của các ngân hàng, nhưng khi trái phiếu doanh nghiệp bị “nhảy” nhóm nợ cũng sẽ làm các khoản vay khác của doanh nghiệp đó tại các ngân hàng khác bị phân loại vào nhóm có chất lượng nợ thấp hơn, gia tăng tỷ lệ nợ xấu của toàn hệ thống.

Theo FiinRatings, chất lượng tín dụng của các ngân hàng có sự phân hóa mạnh. Ảnh minh họa internet.

Báo cáo thể hiện, lợi nhuận của các ngân hàng có mức điểm xếp hạng tín nhiệm sơ bộ thấp bị ăn mòn gần như toàn bộ bởi các chi phí dự phòng, trong khi tỷ lệ đòn bẩy lại cao hơn hẳn so với các ngân hàng khác. Các ngân hàng này cũng ít có lợi thế về chi phí vốn do không thu hút được tiền gửi không kỳ hạn từ khách hàng mà phải phát hành trái phiếu và huy động tiền gửi với lãi suất cao so với các ngân hàng lớn, dẫn đến việc biên lãi thuần chỉ ở mức khoảng 2%.

“Chất lượng tài sản cũng là một yếu tố cần theo dõi, đặc biệt các ngân hàng có tỷ lệ nợ xấu cao cần thực hiện các biện pháp thu hồi và xử lý nợ xấu để cải thiện năng lực tài chính, tránh gây ảnh hưởng đến cả hệ thống và quyền lợi của người gửi tiền”, Báo cáo nhấn mạnh.

Công Huy (t/h)